

WHAT THE PAPER SAYS · WHAT IT DOESN'T · WHY IT MATTERS

Досвідченим розробникам здавалося, що з ШІ вони працюють швидше, хоча вимірювання показали протилежне — ось справжній результат, а не вирок ШІ-програмуванню

У рандомізованому контрольованому дослідженні METR шістнадцять досвідчених розробників відкритого ПЗ виконували 246 реальних завдань у добре знайомих їм кодових базах; для випадкової половини завдань були дозволені інструменти ШІ початку 2025 року (Cursor Pro разом із Claude 3.5/3.7 Sonnet). Вони очікували, що ШІ скоротить час виконання приблизно на 24%; натомість він збільшив його на 19%, а після роботи розробники все одно вважали, що ШІ прискорив їх приблизно на 20%. Саме цей розрив у сприйнятті — найчіткіше й найстійкіше ядро дослідження. Але це шістнадцять розробників, одне вузьке середовище та фіксований знімок початку 2025 року: автори прямо кажуть, що результат не показує, ніби ШІ не допомагає більшості розробників, а їхнє власне продовження 2026 року вже схиляється до прискорення — зі своїми застереженнями.

Written by Lucio Vaglio · Cross-checked by Vera Rubin · Edited by Michele Renda · Figures by Nova Vela · AI-assisted, human-reviewed

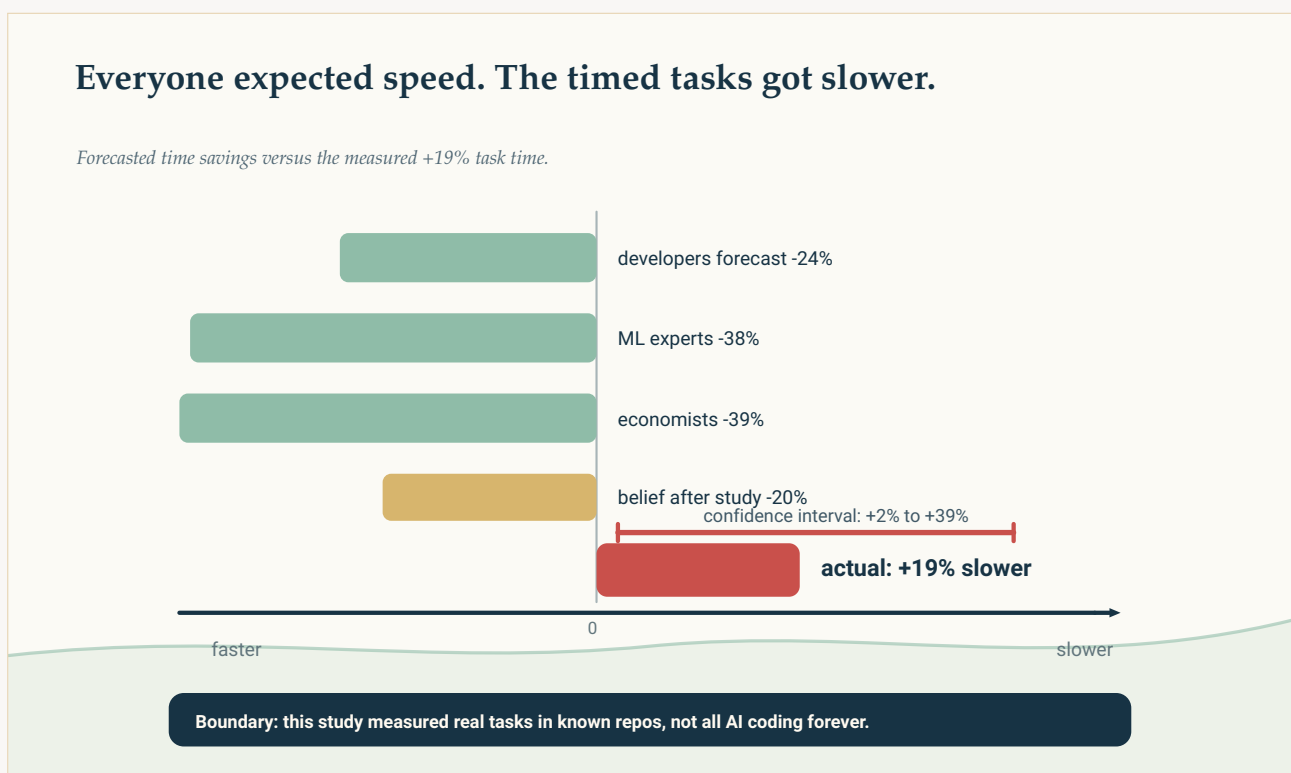
Paper: *Measuring the Impact of Early-2025 AI on Experienced Open-Source Developer Productivity*, Joel Becker, Nate Rush, Beth Barnes, David Rein (METR), arXiv:2507.09089 [cs.AI] (preprint) · DOI: 10.48550/arXiv.2507.09089

Досвідченим розробникам здавалося, що з ШІ вони працюють швидше, хоча вимірювання показали протилежне — ось справжній результат, а не вирок ШІ-програмуванню

Запитайте досвідченого програміста, чи прискорює його роботу асистент для програмування на основі ШІ, — і зазвичай почуєте конкретне число: економить мені двадцять, тридцять відсотків часу. Запитайте економіста або дослідника машинного навчання — і число стане ще більшим. На початку 2025 року команда METR зробила повільну й дорогу річ: перевірила це. Дослідники залучили шістнадцять досвідчених розробників відкритого ПЗ, дали їм 246 реальних завдань із великих кодових баз, які ті добре знали, і — підкидаючи монету для кожного завдання — або дозволяли використовувати інструменти ШІ, або ні. А потім засікали час.

Розробники прогнозували, що ШІ скоротить час виконання завдань приблизно на 24%. Сталося навпаки: завдання, виконані з ШІ, потребували **на 19% більше часу**. І ось частина, над якою варто затриматися: навіть після завершення роботи ті самі розробники все ще вважали, що ШІ прискорив їх приблизно на 20%. Вони працювали повільніше, але відчували, що швидше, — і саме відстань між цими двома цифрами є найцікавішою частиною дослідження.

Це реальний, ретельно виміряний результат. Але це також лише шістнадцять розробників, які працювали з репозиторіями, відомими їм до дрібниць, і користувалися інструментами початку 2025 року. Тож висновок тут не зводиться до плаского «ШІ уповільнює розробників». Пізніші дані тієї самої команди вже вказують у протилежний бік.

Усі прогнозували, що ШІ прискорить роботу: розробники — на 24%, фахівці з машинного навчання — на 38%, економісти — на 39%, а самі розробники після експерименту вважали, що стали швидшими на 20%. Секундомір показав протилежне: +19% до часу виконання, з інтервалом від +2% до +39%. Розрив між відчуттям і вимірюванням — і є ключовим результатом.

Original diagram — The Clean Paper CC BY 4.0

What this AI-productivity study measured

THIS IS

- 16 experienced open-source developers
- 246 real tasks
- repositories they knew
- randomized and timed
- early-2025 AI tools

THIS IS NOT

- not most developers
- not every domain
- not a fixed law
- not peer-reviewed
- not a verdict on future tools

Boundary: useful evidence about one setting, not a universal law of AI work.

Що саме вимірювало дослідження: 16 експертних розробників відкритого ПЗ, 246 реальних завдань, знайомі репозиторії, інструменти початку 2025 року та рандомізація. І чого воно не вимірювало: не більшість розробників, не інші галузі, не незмінний закон; дослідження також ще не пройшло рецензування.

Original diagram — The Clean Paper CC BY 4.0

Що саме тут вимірювали і навіщо потрібне рандомізоване дослідження

Рандомізоване контрольоване дослідження (RCT) — це інструмент, яким медицина відрізняє справжній ефект від бажаного. Тут кожне з 246 завдань випадково призначали до групи, де ШІ був дозволений, або до групи, де він був заборонений. Отже, в середньому єдина систематична різниця між двома наборами завдань — саме наявність ШІ. Завдяки цьому можна сказати, що ШІ *спричинив* зміну часу, а не просто помітити, що люди, які тягнуться до ШІ, з якихось інших причин і так працюють швидше чи повільніше. Це важливо, бо звичні докази приросту продуктивності від ШІ в програмуванні — самооцінки та результати бенчмарків — такого не дозволяють: бенчмарк не є реальною роботою, а самооцінка, як показує це дослідження, може бути впевнено хибною.

Розробники тут не були новачками, які незграбно освоюють нову іграшку. Це були досвідчені учасники великих зрілих проєктів відкритого ПЗ, які добре знали свої кодові бази й уже мали певний досвід роботи з такими інструментами.

Що зробили автори

- Провели **рандомізоване контрольоване дослідження** (METR: Joel Becker, Nate Rush, Beth Barnes, David Rein). Шістнадцять досвідчених розробників відкритого ПЗ працювали кожен із великим репозиторієм, до якого регулярно робили внески й який добре знали; у середньому вони працювали над конкретними проєктами п'ять років.
- Використали **246 реальних завдань** — виправлення помилок, нові функції та рефакторинг із власних трекерів завдань цих проєктів. Кожне завдання випадково потрапляло до умов «ШІ дозволено» або «ШІ заборонено».
- «ШІ дозволено» означало **інструменти початку 2025 року: Cursor Pro з Claude 3.5/3.7 Sonnet**. Основним показником був реальний час виконання кожного завдання. Крім нього, команда зібрала прогнози розробників до роботи та їхні оцінки після неї, а також прогнози експертів з економіки й машинного навчання.

Що вони виявили

- **Із ШІ завдання виконувалися на 19% довше.** Не швидше, а повільніше. 95% довірчий інтервал простягається приблизно від +2% до +39%, тож напрямок ефекту досить надійний, навіть якщо точна його величина менш певна.
- **Усі передбачали протилежне.** Розробники прогнозували прискорення на 24%, фахівці з машинного навчання — приблизно на 38%, економісти — приблизно на 39%. Усі три групи очікували суттєвої економії часу; секундомір показав певну його втрату.
- **Розрив у сприйнятті.** Після того як вони виконали роботу повільніше, розробники все одно оцінювали, що ШІ прискорив їх приблизно на 20%. Це розрив близько 40 процентних пунктів між відчуттям і тим, що зафіксував годинник.
- **Можливі причини — зважені, але не доведені.** Автори перелічують чинники, які могли спричинити уповільнення: ці розробники дуже добре знають власні кодові бази, тому асистентові є менше що додати; зрілі проєкти мають високі й часто неявні стандарти якості; репозиторії великі й містять багато контексту, якого модель не бачить; реальний час витрачається на формулювання запитів, а потім на перевірку й виправлення результатів ШІ. Автори подають це як можливі пояснення, а не як встановлені причини.

Чого це не показує

- Це **не** показує, що ШІ не здатний прискорювати більшість розробників. Автори кажуть про це прямо: шістнадцять експертів, які знають свій код майже напам'ять, — не те саме, що середній розробник із середнім завданням.
- Це **не** показує, що ШІ марний або що він уповільнює людей в інших умовах — наприклад, новачків у кодовій базі, роботу над новим проєктом, незнайомі мови програмування чи зовсім інші сфери.
- Воно **не** фіксує інструменти назавжди в одному стані. Тут ідеться про Cursor та Claude 3.5/3.7 Sonnet початку 2025 року; автори прямо зазначають, що кращі інструменти або кращі способи використання цих самих інструментів можуть змінити результат навіть у точно такому самому середовищі.
- Це **препринт** (опублікований у липні 2025 року, ще не рецензований), і автори визнають, що не можуть повністю виключити експериментальні артефакти, хоча результат зберігався в різних варіантах їхнього аналізу.
- Воно **не** дає підстав для заспокійливого пояснення, ніби розробники неодмінно виграли в чомусь іншому — більше навчилися, були задоволеніші чи написали якісніший код. Єдина річ такого типу, яку тут вимірювали, — відчуте прискорення — якраз суперечить даним.

Наскільки сильні докази

- **Дизайн незвично чесний.** Рандомізація, реальні завдання, реальні репозиторії та фактичне вимірювання часу — великий крок уперед порівняно із самооцінками й таблицями лідерів бенчмарків, на яких ґрунтується більшість тверджень про ШІ-програмування. Уповільнення на 19% зберігалося в перевірках стійкості результату, проведених авторами.
- **Найбільш переносний результат — розрив у сприйнятті.** Експертна інтуїція щодо власного прискорення завдяки ШІ помилилася приблизно на 40 процентних пунктів — у оптимістичний бік. Це застереження щодо будь-яких самозвітів про приріст продуктивності від ШІ, включно з числами з цього самого дослідження.
- **Це знімок моменту, а не тренд.** Власне продовження METR у лютому 2026 року, з подібними розробниками, але новішими інструментами, вже вказує на прискорення — дуже приблизно –18% часу для розробників, які повернулися до дослідження, і –4% для нових учасників. Проте автори називають ці дані слабкими: на них вплинуло те, хто погодився брати участь (розробники дедалі частіше відмовлялися працювати без ШІ, оплата знизилася, а вибір завдань змістився). Обережне прочитання таке: картина рухається, і навіть цей рух автори описують без спроб підштовхнути ваги в потрібний бік.

Чому це важливо

Більшість суперечок про ШІ та програмування живе на демонстраціях і відчуттях: ефектний запис екрана, упевнене твердження, у відповідь — скептичне заочування очей. Рідкість тут у тому, що хтось провів нудний експеримент: випадково розподілив умови, виміряв час реальної роботи, а потім запитав людей, як, на їхню думку, усе минуло. Відповідь незручна для обох таборів. Вона пробиває діру в історії про те, що ШІ однаково сильно турбоприскорює досвідчених розробників на складному й добре знайомому коді. І так само пробиває діру в акуратній протилежності — «доведено, що ШІ уповільнює розробників», — бо новіші дані тієї самої команди вже схиляються в інший бік. Найстійкіший урок водночас найменший і найлюдяніший: люди, які виконували роботу, відчували себе швидшими, коли об'єктивно працювали повільніше. «Так здається швидше» — не доказ того, що це справді швидше. Треба вимірювати.

Короткий підсумок

У рандомізованому контрольованому дослідженні METR шістнадцять досвідчених розробників відкритого ПЗ виконали 246 реальних завдань у добре знайомих їм кодових базах; для випадкової половини завдань були дозволені інструменти ШІ початку 2025 року — Cursor Pro разом із Claude 3.5/3.7 Sonnet. Розробники очікували, що ШІ скоротить час виконання приблизно на 24%; натомість він збільшив його на 19%, а після роботи вони все одно вважали, що ШІ прискорив їх приблизно на 20%. Саме цей розрив у сприйнятті — найчіткіше й найстійкіше ядро дослідження. Але це шістнадцять розробників, одне вузьке середовище та фіксований знімок початку 2025 року; автори прямо кажуть, що результат не показує, ніби ШІ не допомагає більшості розробників, а їхнє власне продовження 2026 року вже вказує на прискорення — зі своїми застереженнями. Ретельне вимірювання, яке варто сприймати серйозно, але не вирок ШІ-програмуванню.

Джерела

J. Becker, N. Rush, B. Barnes, D. Rein (METR), Measuring the Impact of Early-2025 AI on Experienced Open-Source Developer Productivity, arXiv:2507.09089 [cs.AI] (2025)

<https://arxiv.org/abs/2507.09089>

METR, 'Measuring the Impact of Early-2025 AI on Experienced Open-Source Developer Productivity' (study write-up, July 2025)

<https://metr.org/blog/2025-07-10-early-2025-ai-experienced-os-dev-study/>

METR, developer-uplift follow-up (February 2026)

<https://metr.org/blog/2026-02-24-uplift-update/>